

پالیسی سرمایه گذاری در دوره انتقال

وزارت مانیه

پالیسی تشویق سرمایه گذاری در دوره انتقال

فهرست مطالب

پیشگفتار

هدف

1. سکتور صنعت

اقدامات تشویقی

نیاز به تعدیلات قوانین و مقررات

2. سکتور ساختمانی

اقدامات تشویقی

3. انکشاف صادرات

اقدامات تشویقی

4. سکتور زراعت

اقدامات تشویقی

5. معادن

اقدامات تشویقی

سایر پالیسی های تشویقی

پالیسی تشویق سرمایه گذاری در دوره انتقال "گامی بسوی خودکفائی"

پیشگفتار

حکومت افغانستان دور نمای اقتصادی که در کنفرانس توکیو به مردم خویش و برای جامعه جهانی ارائه نمود نقش سکتور خصوصی منحصراً محرک اصلی رشد اقتصادی بالخصوص در طی مرحله انتقال و دهه تحول برای کشور حیاتی خوانده شده است. با خروج نیروهای بین المللی و انجام پروسه انتقال بعضی نگرانی ها در نزد سکتور خصوصی و مردم پیدا شده است و این وضعیت بالای سرمایه گذاری سکتور خصوصی در کشور تأثیر گذاشته است و ممکن در دوره انتقال این سطح سرمایه گذاری کاهش بیشتر نماید و رشد اقتصادی کشور را به کندی مواجه سازد. اظهار مکرر این نگرانی ها، هر چند در واقعیت ها ریشه نداشته، میتواند متشبهترین خصوصی را در امر سرمایه گذاری محتاط تر سازد. مقابله با نتایج سوء تبلیغات تشویق افزایش و ایجاد زمینه مناسب برای تقویت نقش سکتور خصوصی در پویایی اقتصاد کشور ایجاب میکند که به مقصد تشویق و جذب سرمایه گذاری تدابیری روی دست گرفته شود و برنامه های دقیق تشویقی در زمینه طرح گردد تا برای سکتور خصوصی فرصت های بهتر سرمایه گذاری فراهم گردد. این سند پالیسی به همین منظور ترتیب و تهیه گردیده است. اقدامات تشویقی برای جذب سرمایه گذاری و جلوگیری از فرار سرمایه از کشور که درین پالیسی پیشبینی شده، میتواند که از یک سو فرصت های کاری بیشتری ایجاد نماید و از سوی دیگر برای رشد اقتصاد پایدار راه بگشاید.

حین تطبیق این سند پالیسی ممکن نیاز به تعدیل و تغییر بعضی قوانین و مقررات باشد که مختصراً در این سند به آن اشاره شده است. ادارات مربوط مکلف اند تا طبق این پالیسی در قوانین و مقررات مربوط شان تعدیلات و تغییرات طی مراحل نمایند.

هدف

این سند پالیسی به منظور جذب سرمایه گذاری سکتور خصوصی بالخصوص در طول سال های 1392 و 1393 و ایجاد اشتغال دوامدار برای مردم افغانستان تهیه شده است. در این سند بعضی موانع عمده فرا راه سرمایه گذاری سکتور خصوصی شناسائی شده و در مقابل راه های حل مناسب برای تشویق سرمایه گذاری داخلی و خارج ی در کشور معرفی و ارائه شده است. بدین وسیله سکتور خصوصی یک فرصت خاصی را به دست می آورد که در سالهای آینده، و به طور مشخص طی سال های 1392 و 1393 در مقابل سرمایه گذاری در اقتصاد افغانستان از امتیازات بی سابقه برخوردار شوند. شماری از امتیازات و اقدامات تشویقی ای که درین سند درج گردیده دایمی بوده و عده ای نیز منحصر به سرمایه گذاری های بیست که در طی دو سال فوق الذکر صورت میپذیرد. اهداف مشخص این سند پالیسی عبارتند از:

- فراهم آوری سهولت های مشخص برای سرمایه گذاری در سکتور های مختلف ، به خصوص در سکتور صنایع، ساختمان، زراعت، انکشاف صادرات و معادن در طول سالین 1392 و 1393
- جلب و جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی در کشور و همچنان جلوگیری از فرار سرمایه
- ایجاد فرصت اشتغال دوامدار
- ایجاد فضای اعتماد، کاهش تشویش و نگرانی شهروندان.

این طرح روی پنج بخش عمده متمرکز بوده که عبارت اند از: (1) صنعت، (2) ساختمان، (3) انکشاف صادرات، (4) زراعت و (5) معادن.

بیشترین امتیازاتیکه درین پالیسی پیشنهاد میگردد برای آنعده سرمایه گذاران اند که میخواهند در طول سال های 1392 و 1393 در کشور سرمایه گذاری نمایند، مانند فراهم آوری زمین به قیمت نازل و معافیت مالیات و محصول گمرکی، و این امکانات و امتیازات غالباً بعد از ختم سال 1393 (20 مارچ 2015) میسر نخواهد بود. بناءً این پالیسی یک فرصت خاصی برای سکتور خصوصی مهیا میسازد تا هر چه زودتر در افغانستان سرمایه گذاری نمایند و از فرصت های این پالیسی استفاده اعظمی به عمل آورند.

1. سکتور صنعت

سکتور صنعت در افغانستان تاریخچه طولانی نداشته و فعالیت های صنعتی در کشور با محدودیت های مختلف و گوناگون مواجه میباشد. با وجود اینکه در طول ده سال گذشته پیشرفت های زیادی در این عرصه صورت گرفته ولی باز هم این سکتور طوری که شاید و باید انکشاف می کرد نکرده است و مسلماً این امر باعث کندی رشد اقتصاد و عدم موجودیت فرصت اشتغال در کشور شده میتواند. بر علاوه در راستای انکشاف سکتور صنعت موانع مختلف وجود دارد. بطور مثال عدم دسترسی به زمین، قیمت بلند زمین در ساحات صنعتی، عدم موجودیت زیربنای ضروری در پارک های صنعتی، عدم دسترسی به انرژی برق دوامدار و به قیمت مناسب، بلند بودن محصول گمرکی بالای مواد خام، عدم موجودیت تعرفه های حمایتی، تعدد جوازهای تجارتي و غیره. با در نظر داشت مشکلات و موانعی که فرا راه رشد سکتور صنعت در کشور وجود دارد اقدامات ذیل به منظور انکشاف صنعت اقتصاد کشور و جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی در مقابل سرمایه گذاری های که در طول سالیان 1392 و 1393 صورت میگیرد، پیشنهاد میگردد.

اقدامات تشویقی

▪ توزیع زمین به منظور فعالیت صنعتی

حکومت در جریان یک ماه، بعد از منظوری این طرح در شهر های کابل، جلال آباد، هرات، مزار شریف، کندهار و سایر شهر هاییکه دارای ظرفیت فعالیت های صنعتی باشد، زمین های دولتی که برای فعالیت های صنعتی مساعد باشند شناسایی نماید و طبق احکام قوانین مربوطه جهت سرمایه گذاری به سرمایه گذاران توزیع گردد.

• زمین خالی دولتی

متشبتین که قصد احداث فابریکه های صنعتی با بیش از یک میلیون دالر سرمایه گذاری داشته باشد و فابریکه آن قبل از ختم سال 1393 (20 مارچ 2015) به بهره برداری سپرده شود، میتوانند در ساحات از قبل تعیین شده زمین لازم برای فعالیت های تولیدی خویش در مقابل پرداخت یک هزار افغانی فی جریب طبق احکام قانون امور زمینداری به دست آورند.

• زمین پارک های صنعتی

در پارک های صنعتی که از طرف دولت یا تمویل کننده گان بین المللی در مرکز و ولایات ساخته شده اند برای سرمایه گذاران علاقمند صرف ارزش تمام شد تأسیسات پارک در نظر گرفته میشود یعنی درین پارک ها اصل زمین طور رایگان در اختیار متشبتین قرار میگیرد. قیمت تأسیسات که در اثنای تصرف زمین تعیین میگردد بعد از بهره برداری سرمایه گذاری الی 10 سال به اقساط به اداره مربوطه پرداخته میشود. این امتیاز استثنائی منحصر به سرمایه گذاری هاییکه فعالیت صنعتی مورد نظر، در مدت پانزده ماه بعد از تصرف زمین و قبل از ختم سال 1393 (20 مارچ 2015) آغاز گردد.

▪ معافیت مالیاتی

- فابریکات صنعتی که در طول سال 1392 و یا 1393 احداث و الی ختم سال 1393 (20 مارچ 2015) به بهره برداری سپرده شود اعتبار از تاریخ بهره برداری برای مدت 7 سال از هر نوع مالیه بجز محصول صفائی شهر و مالیات موضوعی یا معادل آن معاف میباشد.

▪ فراهم آوری انرژی برق

- د افغانستان برشنا شرکت بعد از انجام ارزیابی ابتدائی برق مورد نیاز را برای فعالیت های صنعتی الی احداث فابریکه فراهم می نماید.

- برای تمام فعالیت های صنعتی تعرفه برق تنها یک افغانی بلندتر از قیمت تمام شد برق از طرف د افغانستان برشنا شرکت تثبیت و قابل محاسبه میگردد.

▪ دسترسی به کرایه

- اعطای قرضه های طویل المدت (5 - 10 سال) با تکتانه نازل الی 500 هزار دالر امریکائی و در حالت استثنائی تا به یک میلیون دالر امریکائی فی فابریکه برای صنایع کوچک و متوسط از طرف بانکهای تجارتي.

▪ محصول گمرکی

- در تفاهم با صنعتکاران، تعرفه گمرکی همه فرآورده های صن عتی که در داخل کشور به اندازه کافی (جوابگو به ضرورت مردم) تولید و یا ظرفیت تولیدی را دارا باشد در مدت یک ماه بعد از منظوری این پالیسی از طرف وزارت مالیه اصولاً بلند شود.
- مواد خام که استفاده دوگانه نداشته باشند حین توريد تعرفه گمرکی آن تا 1% پایین آید.
- ماشین آلات صنعتی تولیدی فابریکات از محصول گمرکی معاف است.

تعدیل یا تعلیق مواد قوانین نافذه

- مواد (4)، (64)، (67)، (70)، (72) و مواد (17)، (46) و (58) قانون مالیات بر عایدات
- مواد قانون گمرکات

2. سکتور ساختمانی

در این اواخر چندین ماستر پلان های شهر های بزرگ و متوسط از طرف حکومت افغانستان منظور گردید که یک قدم بزرگ در عرصه انکشاف امور شهری میباشد. با آنهم بعضی ساحات در این شهر ها موجود اند که برای رهائش مدنظر گرفته شده ولی پوتنسیال بلند تجارتي دارد و برای ساکنین ساحه کدام مشکل شهری و اجتماعی نیز ببار نمی آورد، بایست به ساحات تجارتي تبدیل گردند. سکتور ساختمانی یکی از سکتور های است که در یک دهه گذشته رشد قابل ملاحظه داشته و به همین منوال باید ادامه پیدا کند و حتی فرصت های بیشتر برای رشد این سکتور مهیا گردد. در این سکتور از مشکلات و پیچیده گی هایی مانند صدور جواز ساختمان، قیمت بلند تغیر زمین های رهائشی به تجارتي، عدم موجودیت پرسونل مسلکی و غیره را میتوان نام گرفت. به منظور رشد این سکتور و ایجاد اشتغال اقدامات ذیل منحیث پالیسی پیشنهاد میگردد:

اقدامات تشویقی

▪ اصلاحات در اخذ جواز ساختمانی

- ساده سازی پروسه اخذ جواز ساختمانی یکی از نیاز های عاجل این سکتور میباشد. در قدم اول به شاروالی کابل وظیفه سپرده میشود که در جریان یک ماه میکانیزم های مؤثری را طرح نماید و به اسرع وقت در معرض اجرا گذارد. بعد از طی یک مرحله امتحانی نسبتاً کوتاه که مؤثریت تدابیر به اثبات برسد این روش به سایر شاروالی های کشور از طریق اداره مستقل ارگان های محل قابل تطبیق میباشد.
- شاروالی یک فورم را به منظور طی مراحل جواز اعمار ساختمان ترتیب دهند که در آن نیاز به بیش از 5 الی 6 امضا نباشد و در آن واحد های عمده و ضروری مانند تثبیت مالکیت جایداد، استفاده از زمین و ویژه نقشه ساختمان امضا نمایند. شاروالی در بدل یک فیس مشخص، مکلف به طی مراحل فورم مذکور که در ذیل ذکر گردیده در طول 21 روز میباشد:
- تثبیت مالکیت توسط کادستر و مخزن محکمه، این دو نهاد باید در طول دو روز معلومات مورد ضرورت را به دسترس شاروالی بگذارد.

- استفاده از زمین شاخص دوم است که باید در فورم جواز در رابطه به موقعیت و نوعیت ساختمان مورد نظر بشکل واضح درج گردد.
- ویژه نمودن نقشه ساختمان شاخص سومی است که از نظر فنی و مسلکی بلدر نظر داشت سایر معیارات مصئونیت ساختمان مطالعه میگردد.

تعديل يا تعليق مواد قوانين نافذه

- ماده (4)، (72)، (17)، (46) و (58) قانون مالیات بر عایدات
- مقررہ شاروالی

3. انکشاف صادرات

افغانستان کشوری است که فیصدی واردات آن ده برابر صادرات است و این وضع کسر بزرگ تجارتي را به بار آورده است. این در حالیست که کشور ما دارای پوتنسیال بلند صادراتی در اقلامی مانند سنگهای ساختمانی و تزئینی (مرمر)، سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، قالین، میوه خشک و تازه، محصولات حیوانی، صنایع چوب، مواد ساختمانی و غیره میباشد. پروسس تولیدات افغانی و آماده ساختن آن برای صادرات نیاز به صنایع کوچک و متوسط دارد که نیاز به تشویق دارد. برای رشد صادرات و پروسس تولیدات داخلی در پالیسی تدابیر مشخصی در نظر گرفته شده است.

اقدامات تشویقی

توزیع زمین

برای سرمایه گذارانیکه در بخش پروسس مواد غذایی، ساختمانی، میوه خشک و تازه، قالین، محصولات حیوانی و دیگر تولیدات داخلی به منظور صادر نمودن این تولیدات به خارج از کشور در طول سالیان 1392 و 1393 خواهان سرمایه گذاری باشند با در نظر داشت سقف سرمایه آنها، دولت زمین را طبق تشریحات ذیل فی جریب در مقابل یک هزار افغانی به دسترس آنها قرار میدهند به شرطیکه فعالیت آن قبل از ختم سال 1393 به بهره برداری سپرده شود:

- در مقابل سرمایه گذاری هر م ظیون دالر امریکایی دو جریب زمین خالی.
- تمام سرمایه گذارانیکه در این کتگوری شامل اند برای مدت 7 سال از هر نوع مالیة به استثنای صفایی شهر و مالیات موضوعی و یا معادل آن معاف میباشد.

فراهم آوری انرژی برق

- د افغانستان برشنا شرکت بعد از انجام ارزیابی ابتدائی برق مورد نیاز را برای فعالیت های انکشاف صادرات الی احداث فابریکه فراهم نماید.
- به منظور تشویق انکشاف صادرات تعرفه برق یک افغانی بلندتر از قیمت تمام شد برق از طرف د افغانستان برشنا شرکت تثبیت و قابل محاسبه است.

دسترسى به قرضه

- اعطای قرضه های طویل المدت (5 - 10 سال) با تکتانه نازل الی 500 هزار دالر امریکائی و در حالت استثنائی تا به یک میلیون دالر امریکائی فی فابریکه برای انکشاف صادرات از طرف بانکهای تجارتي.
- ایجاد سهولت های بانکی در عرصه اعطای قرضه و امکانات بازاریابی برای صنعت قالین و دیگر صنایع دستی صورت گیرد.

کاهش محصول گمرکی

- ماشین آلات و تجهیزات لازم برای پروسس صادرات از محصول گمرکی معاف است.

4. سکتور زراعت

زراعت بزرگترین سکتور تولیدی و اقتصادی کشور بوده و منبع اساسی تهیه مواد غذایی، مواد خام مورد ضرورت سکتور صنعتی و رشد اقتصادی کشور را تشکیل میدهد. بنابراین توجه و سرمایه گذاری نا کافی در سه دهه اخیر در این سکتور، افغانستان از یک کشور تولیدی زراعتی به یک کشور استهلاکی زراعتی تبدیل گردیده است. در حال حاضر اکثریت نفوس کشور در این سکتور اشتغال داشته و پیدوار زراعتی در حدود 30 فیصد تولیدات ناخالص کشور را تشکیل میدهد. نسبت کمبود تولیدات زراعتی یک چهارم از نفوس کشور به مواد غذایی کافی دسترسی ندارند. احصایه های موجود نشان میدهد که در سالهای اخیر سکتور زراعت در تولیدات ناخالص داخلی نیز سیر نزولی داشته است. عدم رشد کافی این سکتور بنابر بعضی دلایل بوده که تا الحال به آن توجه جدی مبذول نشده است طوری مثال طولانی بودن پروسیجر توزیع و اجاره زمین، عدم موجودیت بانک زراعتی یا تبدیل آن، تغیی در ساحات زراعتی به رهائشی و تجارتی، عدم دسترسی دهاقین به بازارهای داخلی و خارجی، ضایعات تولیدات زراعتی، و غی ره میباشد. با در نظر داشت اهمیت این سکتور نیاز جدی وجود دارد تا فرصت های مشخص فراهم گردد که در طول سال های 1392 و 1393 سطح سرمایه گذاری در این سکتور بیشتر گردد.

اقدامات تشویقی

▪ توزیع زمین و حمایت از دهاقین

- سرمایه گذارانیکه پلان سرمایه گذاری برای احداث سردخانه ها، گلخانه ها و فابریکات پروسس مواد غذایی، حبوبات، میوه جات و سبزیجات داشته باشند، بعد از حصول و تائیدی پلان تجارتی و مالی شان، از طرف اداره اراضی افغانستان / وزارت زراعت برایشان در مقابل سرمایه گذاری هر نیم م طیون دالر امریکایی دو جریب زمین بوی مدت الی 30 سال به اجاره داده میشود در حالیکه برای 5 سال اول از پرداخت حق الاجاره معاف میباشند. سرمایه گذاری هاییکه بیشتر از ده م طیون دالر امریکایی باشد در ده سال اول از پرداخت حق الاجاره معاف هستند.
- اداره اراضی افغانستان میتواند برای سرمایه گذاری های کو چک مانند فارم داری و غیره (الی یک میلیون دالر امریکایی) زمین (الی ده جریب) را بدون داوطلبی با استفاده از منبع واحد برای مدت 15 سال به اجاره دهد و این کتگوری سرمایه گذاران برای مدت 2 سال از حق الاجاره نیز معاف میباشند.
- برای تمام سرمایه گذاران فوق که قصد سرمایه گذاری در طول سالهای 1392 و 1393 داشته باشند و فعالیت شان قبل از ختم سال 1393 (20 مارچ 2015) آغاز گودد علاوه از امتیازات فوق الذکر ماشین الات و تجهیزات فابریکلت از محصول گمرکی معاف است.
- سرمایه گذاری اییکه الی اخیر سال 1393 (20 مارچ 2015) به ثمر برسد و بهره برداری سپرده شود برای مدت ده سال از مالیات بر عایدات معاف میباشد.

▪ دسترسی به قرضه

- اعطای قرضه های طویل المدت (5 - 10 سال) با تکتانه نازل الی 500 هزار دالر امریکایی و در بعضی حالت تا به یک میلیون دالر امریکایی فی فابریکه برای صنایع کوچک و متوسط از طرف بانکهای تجارتی.

تعدیل یا تعلیق مواد قوانین نافذه

- مواد (17)، (46)، (58)، (72) قانون مالیات بر عایدات

5. معادن

سکتور صنایع استخراجی از طرف حکومت بعنوان سکتوری شناخته شده است که بالاخره عواید بدست آمده از آن منتج به توسعه گسترده در سایر عرصه های مختلف اقتصادی کشور خواهد شد. توقع میرود که برنامه ملی صنایع استخراجی از طریق مشارکت استراتژیک با سکتور خصوصی داخلی و خارجی، یک سکتور استخراجی موثر و فعال را ایجاد نماید و منحصبت وسیله اساسی برای تولید عواید ملی، ایجاد فرصت اشتغال و در نهایت رشد اقتصادی کشور مبدل گردد. در شرایط حاضر سکتور خصوصی بخش معدن، با مشکلات همچو، رویالتهای گزاف، بروکراسی برای گرفتن جواز و پرداخت مالیات، تأخیر در نهائی سازی و تصویب قانون معادن از جانب حکومت و پارلمان، کوتاه بودن مدت جواز و قرارداد معادن کوچک و متوسط مواجه میباشد.

اقدامات تشویقی

- **توزیع زمین برای پروسس معادن**
 - سرمایه گذارانیکه در طول سالهای 1392 و 1393 پلان احداث فابریکه پروسس معادن داشته باشند، در پارک های صنعتی و دیگر زون های صنعتی برایشان طبق بخش صنعتی این پالیسی برخورد تشویقی صورت گیرد.
 - ماشین آلات و تجهیزات پروسس معادن که از خارج توريد میشود از محصول گمرکی معاف میباشد.

سایر پالیسی های تشویقی

- صدور ویزه یکساله (کثیر المسافرت) به تجار و متشبهین که خواهان سرمایه گذاری در افغانستان هستند و در مجموع حصول ویزه باید ساده و سریع گردد.
- ایجاد یک سیستم حکمیت تجاری برای حل منازعات تجاری مشترکاً از طرف اداره آيسا و اطاق تجارت و صنایع افغانستان در مدت یک ماه بعد از منظوری این سند پالیسی.
- ترتیب و تدوین پالیسی توزیع زمین برای فعالیت های صنعتی توسط وزارت تجارت و صنایع در مدت دو ماه بعد از تصویب این پالیسی تحت چتر کمیسیون عالی سرمایه گذاری.
- طی مراحل توزیع زمین هاییکه برای تشبئات صنعتی و پروسس تولیدات داخلی مدنظر گرفته شده اند از طرف وزارت زراعت، مالداری و آبیاری و اداره آيسا در ظرف یک ماه.
- تعداد جواز های فعالیت که از طرف وزارت های سکتوری تفویض میگردد به حد اقل کاهش یابد و همه جوازها در غرغه واحد زیر اثر آيسا طی مراحل شود. جزییات این موضوع را در ظرف یک ماه بعد از منظوری این پالیسی از طرف وزارت تجارت و صنایع بررسی گردد و پیشنهادات مشخص را به مجلس شورای وزیران جهت منظوری ارائه نماید.

برای تطبیق موثر و به موقع طرح های فوق نیاز به یک سلسله تعدیلات و مرور قوانین و پروسه های ذیل است:

با تصویب این پالیسی تعدیلات لازم در قوانینی که ذیلاً یاد آوری میشود به شکل اتوماتیک از طرفه کابینه منظور بوده و به اسرع وقت به شورای ملی برای تصویب ارسال میگردد:

- تعدیل قانون مالیات بر عایدات
- تعدیل قانون گمرکات
- اصلاح طرز العمل مالیاتی
- بازنگری طرز العمل تعرفه مالیاتی
- قانون تقویت رقابت
- تسریع پروسه قانونی انتقال محصولات و تجهیزات معدن کاری.
- مقرر شاروالی

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت مالیه
معینیت پالیسی